

МЕМОРАНДУМ СПІВПРАЦІ
між усіма учасниками освітнього процесу:
педагогами, учнями та батьками ЗОШ №5 м. Малин
ПРО МЕМОРАНДУМ

Ми, педагоги, батьки та учні, виходимо з того, що плідна співпраця між усіма учасниками освітнього процесу ґрунтується на таких твердженнях:

- Головним принципом співпраці всіх учасників освітнього процесу є принцип дитиноцентризму, тобто орієнтація на потреби учня.
- Освітній процес ґрунтується на співпраці педагогів, батьків та учнів. Саме взаємодія в межах трикутника «учень-учитель-батьки» створює простір для сучасної ефективної освіти.
- В основу співпраці між усіма учасниками освітнього процесу мають бути покладені принципи педагогіки партнерства як складника концепції «Нова українська школа» (НУШ):
 - * повага до особистості;
 - * доброзичливість і позитивне ставлення;
 - * довіра у відносинах;
 - * діалог – взаємодія – взаємоповага;
 - * розподілене лідерство (проактивність, право вибору та відповідальність за нього, горизонтальність зв'язків);
 - * принцип соціального партнерства (рівність сторін, добровільність прийняття зобов'язань, обов'язковість виконання домовленостей).
- Взаємодія між усіма учасниками освітнього процесу ґрунтується на принципах рівноправності, толерантності, академічної доброчесності, неприпустимості булінгу та психологічного насильства.
- Співпраця має відбуватись на засадах обов'язковості розгляду пропозицій сторін; пріоритету узгоджувальних процедур; прозорості, відкритості та гласності; обов'язковості дотримання досягнутих домовленостей; взаємної відповідальності сторін.
- Дії та поведінка всіх учасників освітнього процесу в шкільному просторі та поза ним ґрунтуються на повазі до прав людини, прав дитини та дотриманні чинного законодавства України.

РОЗДІЛ 1. ПРАВИЛА ТА РЕГЛАМЕНТИ

Ми, педагоги, батьки та учні, виходимо з того, що школа як спільнота, може створити власні правила та регламенти, що не суперечать чинному законодавству. Вони мають бути публічними, всім відомими, загальнодоступними, зрозумілими всім і прийнятними для всіх учасників освітнього процесу в школі. Правила мають ґрунтуватись на загальнолюдських цінностях, принципах демократії та прозорості в ухваленні рішень, рівного доступу до всіх послуг, поваги до різноманітності культур.

1.1. Робота громадського самоврядування

Школа є місцем, мета існування якого – освіта і всебічний розвиток учнів, а також осередком спілкування. Низка засадничих рішень у житті школи, зокрема правила і регламенти, які не суперечать чинному законодавству, може ухвалюватися на засадах громадського самоврядування.

- Запорука плідної роботи громадського самоврядування в школі – максимальна залученість усіх членів спільноти та ефективна комунікація між ними. Канали комунікації в школі мають бути доступними і зручними для всіх. Члени шкільної спільноти, які не мають можливості користуватися шкільним сайтом та/або месенджерами і сторінками в соцмережах, мають бути забезпечені зручними та

зрозумілими для них формами комунікації і зворотного зв'язку на кшталт дошок оголошень у школі, скриньок, куди можна кидати записки з пропозиціями, тощо.

- Показником дієвості громадського самоврядування в школі є налагоджені механізми зворотного зв'язку: забезпечена можливість для обговорень, питань, петицій, голосувань, створення «банку пропозицій та ідей» тощо, врахування запитів і пропозицій у подальшій роботі.
- Інструментом оцінки ефективності громадського самоврядування в школі може бути процедура самооцінки, яка проводиться за рішенням органів шкільного самоврядування. Самооцінка проходить у вигляді анонімного опитування (анкетування) педагогів, батьків та учнів, що передбачає подальше коригування роботи громадського самоврядування з урахуванням результатів опитування.

1.2. Правила та регламенти

- Види шкільних правил та їхній зміст:
 - КБОС, правила поведінки всіх учасників освітнього процесу;
 - регламенти: порядок доступу батьків до школи і класів, порядок індивідуального позакласного спілкування з учителями та класними керівниками, форми проведення першого й останнього дзвоника, наявність або відсутність дрес-коду для учнів і вчителів та інші.
- Шкільні правила розробляються за участі всіх учасників освітнього процесу та членів колективу школи. Пропозиції акумулюються та обробляються за допомогою органів шкільного самоврядування. За потреби в регуляційні документи або їхні частини можна вносити зміни шляхом винесення пропозицій.
- Невід'ємним складником правил та регламентів школи є порядок розгляду звернень і скарг, а також шляхи вирішення конфліктів. Конфлікти можуть розв'язуватися за допомогою, психолога, класного керівника, керівництва школи. Звернення учасників освітнього процесу до керівництва школи розглядається в якнайкоротші строки.
- Шкільна процедура розв'язання конфліктів не позбавляє особу права звернутись до суду або до освітнього омбудсмена.
- Жодне положення цього Меморандуму не звільняє від відповідальності за порушення норм чинного законодавства і не може змінювати прямі норми законодавства щодо юридичної відповідальності.

1.3. Принципи фінансування та співфінансування

Фінансова діяльність шкільної спільноти ґрунтується на принципах відкритості, зрозумілості та прозорості.

1.3.1. Фінансування коштом державного та місцевого бюджетів

- Усі члени шкільної спільноти мають вільний доступ до інформації про кошторис і фінансовий звіт школи.
- Інформація про всі матеріальні цінності, отримані школою, має бути опублікована на сайті школи. Керівництво закладу освіти обліковує їх відповідно до законодавства та зобов'язується використовувати їх лише в інтересах школи.
- Адміністрація школи бере на себе зобов'язання подавати всю фінансову інформацію (або інформацію про всі кошти, які отримує школа з різних джерел) вчасно, достовірно і доступно для розуміння будь-якому учаснику освітнього процесу. Питання щодо кошторису та фінансового звіту вирішуються через звернення до адміністрації школи.
- Раз на рік директор публічно звітує про виконання річного плану школи та презентує план розвитку школи на наступний, а також пов'язані з цим планом очікувані фінансові потреби.

РОЗДІЛ 2. Підвищення ефективності освітнього процесу

Ми, педагоги, батьки та учні, виходимо з того, що:

Освітній процес має бути спрямований на всебічний розвиток і подальшу успішну самореалізацію учня в дорослому житті – як особистості, громадянина й фахівця.

2.1. Організація освітнього процесу в межах навчальної діяльності

- Організація освітнього процесу ґрунтується перш за все на академічній свободі вчителя, праві вільного вибору ним форм, методів та засобів навчання і праві вчителя на педагогічну ініціативу. Адміністрація школи, батьківська та учнівська спільноти мають усебічно сприяти реалізації цих прав вчителя.
- Водночас батьки та учні можуть бути ініціаторами та/або брати участь у низці питань організації освітнього процесу, зокрема:
 - подавати загальношкільні, класні або індивідуальні заявки на освітні, соціальні й культурні гранти;
 - залучати батьків до організації майстер-класів та лекцій про різні спеціальності, а також екскурсій на виробництва, в офіси тощо; шукати можливості для отримання якомога ширшої інформації про сучасні професії та соціальні компетентності.
- Важливою умовою ефективності освітнього процесу є неупереджене, прозоре та зрозуміле оцінювання. Критерії оцінювання усних та письмових відповідей, контрольних, самостійних робіт, проектів тощо, є прозорими, справедливими та зрозумілими для всіх. Затверджені МОН критерії оцінювання, сформульовані недвозначно та простою зрозумілою мовою, мають бути вивішені в класах, на інформаційній дошці в школі, розміщені на сайті школи тощо.
- Механізмом перевірки якості освіти в школі, зокрема, може бути процедура самооцінки, яка проводиться у вигляді анонімного опитування (анкетування) педагогів, батьків та учнів, що передбачає подальше коригування роботи з урахуванням результатів опитування.

2.2. Організація освітнього процесу поза межами навчальної діяльності

- Позаурочна діяльність має бути спрямована на:
 - всебічний розвиток учнів, зокрема їхнього емоційного інтелекту, комунікаційних навичок, ініціативності та творчості;
 - виявлення і розвиток талантів;
 - налагодження та укріплення партнерських зв'язків між батьками, педагогами та дітьми. Вітається і заохочується будь-яка спільна діяльність батьків і дітей, батьків і вчителів, педагогів і дітей та всіх разом: наставництво старшокласників над учнями молодших класів, «школа для батьків» під супроводом учителів або адміністрації школи, гуртки, лекції та інша освітня активність для освітян і батьків, спільне дозвілля, екскурсії тощо.
- Усім учням має бути надана можливість спробувати себе в творчих видах діяльності та взяти участь у відповідних конкурсах, виставах, змаганнях тощо: критеріями участі в творчих конкурсах є не наявність відповідних навичок, а виключно бажання учня. Форма і зміст таких заходів обираються та плануються спільно з учнями.
- У позаурочний час учні за бажанням можуть брати участь в олімпіадах з навчальних предметів; відповідний учитель надає допомогу в підготовці. Успішна участь в олімпіадах не є обов'язком учнів; будь-який результат на олімпіаді або відмова від участі не можуть бути причиною засудження чи покарання з боку вчителя або адміністрації школи.
- Механізмом перевірки ефективності позаурочної діяльності в школі може бути опитування (анкетування) педагогів, батьків та учнів, що передбачає подальше коригування роботи з урахуванням результатів опитування.

РОЗДІЛ 3. Безпека в школі

Ми, педагоги, батьки та учні, виходимо з того, що обов'язковим елементом освітнього процесу в шкільному середовищі є задовільнення для всіх його учасників на належному рівні основних потреб людини (зокрема фізіологічних, соціальних та потреб у безпеці – фізичній і психологічній).

3.1. Сприятливе фізичне середовище

- Адміністрація школи в співпраці з усією шкільною спільнотою розробляє методи та шляхи забезпечення задовільнення основних фізичних потреб у шкільному середовищі.
- Серед основних фізичних потреб усіх учасників освітнього процесу в шкільному середовищі є такі:
 - вільний доступ до свіжого повітря. Школа має забезпечити наявність свіжого повітря в класах під час занять, регулярне провітрювання класів під час перерви та можливість прогулянок дітей на шкільному подвір'ї під час перерв;
 - вільний доступ до питної води. Кулери з питною водою мають бути завжди доступними всім учасникам освітнього процесу в школі.
 - вільний доступ до туалету. Шкільні туалети мають відповідати потребам людини в повазі до її гідності та сучасним гігієнічним нормам. Туалети мають бути облаштовані індивідуальними кабінками з дверима, що зачиняються, сучасними сантехнічними системами, забезпечені туалетним папером, водою та милом для миття рук;
 - доступна якісна їжа. У школі має бути організовано гаряче харчування. Одним з критеріїв вибору оператора, що організовує роботу шкільної їдальні, має стати надання сучасного збалансованого харчування.
 - надання домедичної допомоги в разі потреби.

3.2. Безпечне та комфортне психосоціальне середовище

- Усі учасники освітнього процесу підтримують дружню, заохочувальну і комфортну атмосферу в школі та в освітньому просторі, ставляться один до одного з повагою. Психологічне насильство та булінг є неприпустимими в стосунках між усіма учасниками освітнього процесу. Правила школи та регламенти взаємодії учасників освітнього процесу мають передбачати комфортне психологічне середовище для всіх і кожного.
- У школі організовується психологічна та соціально-педагогічна підтримка для учнів. Психологічна служба в школі має бути забезпечена організаційними можливостями для ефективної роботи. У школі також може бути скринька для анонімних звернень до психолога.
- Під час перебування в школі вчителі та учні повинні мати простір і час для відпочинку та психологічного розвантаження.
- Інструментом вимірювання рівня психологічного комфорту в школі може стати анкетування всіх учасників освітнього процесу.
- Проблеми з порушенням правил дружності та взаємоповаги в школі вирішуються на рівні адміністрації школи. Розгляд та розв'язання конфліктів також можуть здійснюватись психологічною службою школи. Шкільна процедура розв'язання конфліктів не позбавляє особу права звернутись до суду або до освітнього омбудсмена.